

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ» МОЗ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

**Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції
з міжнародною участю, присвяченої пам'яті ректора, члена-
кореспондента НАМН України, професора Леоніда Якимовича Ковальчука**

**«РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»
У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ
ОСВІТІ УКРАЇНИ»
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)**

**21-22 травня 2015 року
м. Тернопіль**

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2015

конференція «Проблеми безперервного професійного розвитку лікарів і провізорів»: Зб. праць. - К., 2007. - С. 30-31.

4. Амиров, А.Ф. Кейс-метод в подготовке специалистов сестринского дела / А.Ф. Амиров, И.С. Балякова, Е.А. Яковлева. - Уфа: Изд-во БГМУ, 2008. - 26 с.

5. Митина, Л.М. Психология развития конкурентно-способной личности / Л.М. Митина. - М.: Московский психолого-социальный институт; Воронеж: Изд-во НПО «МОДЭК», 2002. - 400 с.

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ОСВІТИ ЛІКАРЯ-СТОМАТОЛОГА

О.В. Шешукова, А.І. Падалка

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Професія лікаря-стоматолога передбачає широку обізнаність в різних галузях, що зобов'язує його постійно поповнювати і удосконалювати свої знання. Методологічною основою сучасної освіти, в тому числі післядипломної освіти лікарів-стоматологів, є компетентнісний підхід. Компетентності сприяють злиттю всіх дисциплін, що повинно принести користь лікарям і їх пацієнтам.

Орієнтована на компетенції освіта (освіта, заснована на компетенціях: competence-based-education - CBE) сформувалася в 70-х роках в Америці в загальному контексті запропонованого Н. Хомським в 1965 р. (Масачусетський університет) поняття «компетенція» стосовно теорії мови та трансформаційної граматики.

Асоціацією американських медичних шкіл була створена робоча група з розробки керівництва для вдосконалення медичної освіти в медичних школах США. Спеціальний проект медичних шкіл (The Medical Schools Objective Project, MSOP) сформулював 4 компетенції, проте, що лікар повинен бути альтруїстом, вміти співчувати і бути чесним, володіти хорошими знаннями в галузі медицини та навичками комунікативного спілкування при лікуванні пацієнтів, повинен з почуттям відповідальності ставитися до роботи з людьми для забезпечення здоров'я окремої людини і всього суспільства в цілому.

В Канаді поняття компетенції для медичної освіти і практики було дано The Royal College of Physicians and Surgeons of Canada (CanMEDS Project) і включає 7 компетенцій: медична експертиза, комунікативні навички, навички співпраці та управління, адвокат здоров'я (захист прав пацієнтів), науково-дослідна робота та професіоналізм.

У Великобританії використовують наступну модель для «результатів навчання», яка заснована на 3 основних аспектах компетенцій лікаря [3].

1. Що лікар повинен робити.
2. Як лікар підходить до практики медицини.
3. Розвиток індивідуальних характеристик лікаря.

Останнє десятиріччя знаменується істотними змінами в галузі оцінки результату і ефективності вищої професійної освіти. Сьогодні педагогічний процес направлений на досягнення особистісно значущих параметрів навчання і виховання [2]. Випусник-стоматолог повинен усвідомлювати і розуміти моральну та етичну відповідальність, пов'язану з наданням допомоги конкретному пацієнту і населенню в цілому, а також орієнтуватися в нормативних документах, поширених на стоматологічну практику.

Основна компетенція лікаря-стоматолога – управління процесом надання медичної допомоги. Для розвитку професійної компетентності кафедрою дитячої стоматології факультету післядипломної освіти ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» в області особистісно-

орієнтованої взаємодії використовуються заняття з аналізу різних видів консультування, що застосовуються у практиці дитячого лікаря-стоматолога, спостереження, відеозаписи прийому лікаря, комунікативні тренінги, лікарські конференції з проблем та стилістики спілкування в медичній практиці. В результаті, лікар-інтерн, а тим більш лікар-курсант, повинен продемонструвати здатність вирішувати проблеми пацієнта, встановлювати з ним довірчі відносини, вміти надати ефективну стоматологічну допомогу.

Необхідним компонентом формування професійної компетентності лікаря-стоматолога є розвиток комунікативного компоненту, який проявляється в умінні встановлювати міжособові зв'язки, вибирати оптимальний стиль спілкування в різноманітних ситуаціях професійної діяльності, володіти способами вербального і невербального спілкування. Особливо вагому роль комунікативні здібності лікаря відіграють при лікуванні маленьких пацієнтів, тому що необхідно встановити контакт не тільки з дитиною, а й з батьками, які дуже часто ставляться упереджено до всіх дій лікаря. Характерною рисою дитини є лабільність її емоцій, що являється значною перешкодою у встановленні комунікативних відносин при стоматологічних втручаннях, які супроводжуються відчуттям емоційного напруження, страху [1].

Дієвість феномену професійної компетентності обумовлює цілеспрямоване, активне використання отриманих знань, сформованих умінь, навиків в професійній діяльності, як вкрай необхідних складових пізнання і розвитку професійної культури, самовиховання, самовдосконалення. Лікар ХХІ століття – це компетентний фахівець, що вміє працювати у команді, володіє знаннями психології, юридичних основ медичного права, іноземної мови, навичками роботи на комп'ютері, приймає рішення на основі принципу доказової медицини. Використання компетентнісного підходу в післядипломній освіті лікарів-стоматологів дозволяє наблизитися до виконання наведених вище умов.

Література:

1. Каченко П.І. Стоматологічний статус і стан вегетативної нервової системи в дітей перед хірургічним стоматологічним втручанням / П.І. Каченко, Н.І. Задоя // Український стоматологічний альманах. – 2003. - № 6. – С. 35-39.
2. Шушляпин О. И. Некоторые инновационные психолого-педагогические аспекты медицинского образования / О. И. Шушляпин // Качество. Инновации. Образование. – 2006. - № 2. – С. 5-9.
3. Simpson E. L., House A. O. Involving users in the delivery and evaluation of mental health services: Systematic review / E. L. Simpson, A. O. House // British Medical Journal. – 2002. - № 325. – P. 1265-1268.